

Õiguskantsler

Teie 15.05.2019 nr

Meie 22.05.2019 nr 6-4/190741/1902601

Valla hariduselu korraldus

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole mitme Kallaste hariduselu puudutava küsimusega. Tänan Teid.

Õiguskantsler teeb järelevalvet õigustloovate aktide (üldaktide) põhiseaduslikkuse ja seaduslikkuse üle ([Eesti Vabariigi põhiseaduse](#) § 139 lõige 1; [õiguskantsleri seaduse](#) (ÕKS) 3. peatükk) ning kontrollib põhiõiguste ja -vabaduste järgimist (ÕKS 4. peatükk).

[Anna Haava nimelise Pala kooli põhimääruse](#) § 5 järgi on selle kooli asjaajamis- ja õppekeel eesti keel. See säte on õiguspärane. [Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) (PGS) § 66 lõike 1 punkti 5 kohaselt sätestatakse kooli põhimääruses muu hulgas kooli õppekeel või õppekeeled. Põhikooli õppekeel on eesti keel. Põhikoolis või selle üksikutes klassides võib kooli hoolekogu ettepanekul munitsipaalkoolis valla- või linnavolikogu otsuse alusel olla õppekeel mis tahes keel (PGS § 21 lõige 2). Põhimääruse kõnealune säte ei ole vastuolus ka [koolieelse lasteasutuse seadusega](#) (KELS; vt § 8 ja § 9 lõige 2). Kui kooli põhimääruses on vaja teha muudatusi, tuleb eelnevalt küsida arvamust kooli hoolekogult, õpilasesinduselt ja õppenõukogult (PGS § 66 lõige 2).

Sõime- ja lasteaiarühmad moodustab lasteasutuse direktor KELS alusel vastavalt vajadusele ja võimalusele (KELS § 6 lõige 1). Lasteasutuses toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles. Teises keeles võib õppe- ja kasvatustegevus lasteasutuses või lasteasutuse rühmas toimuda kohaliku omavalitsuse volikogu otsusel (KELS § 8 lõige 1). Keeleõppemetoodikate valimisse lasteaiarühmades õiguskantsler ei sekku. Haldusjärelevalvet lasteasutuste ja nende pidajate tegevuse õiguspärasuse üle teeb Haridus- ja Teadusministeerium (KELS § 28 lõige 1).

KELS § 6 lõike 6 kohaselt võib vallavalitsus lasteasutuse direktori ettepanekul moodustada sobitusrühmi, kus koos teiste lastega käivad ka erivajadustega lapsed (keha-, kõne-, meele-, intellektipuudega lapsed jt – vt [haridus- ja teadusministri 23.12.2010 määruse nr 78](#) § 3 lõige 1).

Kui Teil on andmeid Peipsiääre Vallavolikogu hariduskomisjoni liikme tegevuse korruptiivsuse kohta, võite saata (soovi korral anonüümse) vihje Politsei- ja Piirivalveametile Politsei- ja Piirivalveametile meiliaadressil korruptsioonivihje@politsei.ee.

Saatsite õiguskantslerile avalduse, mis puudutab Peipsiääre Vallavolikogu hariduskomisjoni 05.05.2019 koosolekut. Õiguskantsler ei saa sekkuda volikogu komisjoni sisulisse tegevusse. Avalduses on muu hulgas öeldud, et Kallaste linna elanikult võeti pärast Kallaste linna internaadi küsimuse arutelu õigus koosolekul hääletada. Avaldusest ei ilmne, kas see inimene on komisjoni

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

liige või mitte. Hääleõigus on üksnes komisjoni liikmetel. Neilt ei tohi hääleõigust võtta. Volikogu komisjoni koosolekul viibivatel külalistel hääleõigust ei ole.

[Vallavolikogu hariduskomisjoni koosoleku protokoll nr 4](#) kohaselt osales komisjoni koosolekul nii komisjoni liikmeid kui ka külalisi. Koosoleku protokollis ei ole kellelki hääleõiguse äravõtmist käsitletud. [Peipsiääre valla põhimääruse](#) § 27 lõike 5 järgi on komisjoni koosolekud kinnised. Koosoleku juhataja võib kuulutada koosoleku avalikuks, kui koosoleku päevakorras olevaid küsimusi puudutavate andmete avalikustamine ei ole seadusega keelatud või piiratud. Koosoleku juhataja otsusel võib komisjoni koosolekust osa võtta komisjoni koosseisu mittekuuluv isik. Kui koosolekul soovib sõna võtta seal osalev külaline, annab selleks loa koosoleku juhataja. Vaid alalise komisjoni liige võib teha komisjonis arutusel olevatesse õigusaktidesse muudatus- ja parandusettepanekuid ([Peipsiääre valla põhimääruse](#) § 28 lõike 5 punkt 2).

Kohaliku omavalitsuse arengukava üle õiguskantsler järelevalvet ei tee. [Peipsiääre valla arengukava 2018-2030](#) vastuvõtmine ning muutmine on volikogu ainupädevuses (vt [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) § 22 lõike 1 punkt 7). Arengukava koostamise põhimõtete kohta leiate teavet KOKS §-st 37, arengukava, eelarvestrateegia ja eelarve vaheliste seoste kohta KOKS §-st 37¹, arengukava koostamise, menetlemise, vastuvõtmise ning avalikustamise kohta KOKS §-st 37².

Teil on õigus Kallaste haridusküsimuste selgitamist ja lahendamist taotleda otse sellelt asutuselt, ametnikult või töötajalt, kes küsimuse lahendamise eest vastutab (volikogu, vallavalitsus, kooli direktor). Teie kirjale (selgitustaotlusele) tuleb vastata viivitamata, kuid mitte hiljem kui 30 kalendripäeva jooksul selle registreerimisest. Mõjuval põhjusel (kui vastamine on keerukas) võib vastamise tähtaega küll pikendada kuni kahe kuuni, kuid sellisel juhul tuleb Teid teavitada nii vastamise tähtaja pikendamisest kui ka selle põhjusest ([märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse](#) § 7). Kui Teile tähtjaks ei vastata, võite esitada vaide [haldusmenetluse seaduse](#) 5. peatükis ettenähtud korras või pöörduda [halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus](#) sätestatud korras.

Loodan, et eeltoodust on Teile abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise